

Kainuun ELY-keskus
PL 115
87101 Kajaani

Viite: YSL 62 §:n mukainen ilmoitus liittyen Talvivaaran kaivosalueelle varastoitujen vesien sekä kipsisakka-altaan vuotovesien käsittelyyn ja luontoon johtamiseen

Talvivaara Sotkamo Oy (jäljempänä ”Talvivaara” tai ”Hakija”) havaitsi sunnuntai-iltana 7.4.2013 vuodon kipsisakka-altailla. Vuoto on marraskuussa 2012 vuotaneen allaslohkon 1 vieressä eli kipsisakka altaan lohkoissa 2. Tämän hetkisten arvioiden mukaan uuden vuodon katsotaan liittyvän marraskuussa 2012 sattuneeseen vuotoon. Vuodon alkaessa allaslohkoissa 2 oli liuosta noin 620 000 m³ ja sakkaa noin 850 000 m³. Vuodon määrä tähän mennessä on ollut noin 250 000 m³. Talvivaaran eteläisessä vesienkäsittely-yksikössä on tällä hetkellä noin 1 000 000 m³ varotilavuutta.

Marraskuisen kipsisakka-altaan vuodon seurauksena tehtyjen toimenpiteiden ja lisätyn poistovesien neutralointikapasiteetin ansiosta kapasiteetti patoihin valuvien vuotovesien käsittelemiseksi on riittävä. Vuotovesiä ei näin ollen ennakoida päätyvän käsittelemättöminä kaivosalueen ulkopuolelle. Koska vuoto kuitenkin täyttää varotilavuutta juuri ennen kevättulvia, Talvivaara on lisännyt puhdistettujen vesien juoksutusta etelään noin 800 m³:iin tunnissa. Juoksutusta on tarpeen edelleen lisätä noin 1 500 m³:iin tunnissa mahdollisimman pian. Lisäksi yhtiön näkemys on, ettei Kainuun ELY-keskuksen 12.2.2013 YSL 64 §:n mukaisessa päätöksessä määritelty 0,9 Mm³ juoksutuslupa ole tässä tilanteessa riittävä takaamaan tulvavesille riittävää varotilavuutta, vaan Kortelammen padolta olisi juoksutettava kevään aikana ELY-keskuksen päätöksen mukaisen 0,9 Mm³:n lisäksi vähintään kipsiallaslohkon 2 vuototilavuutta vastaava vesimäärä eli 620 000 m³. Lisäksi yhtiön näkemys on, että kipsiallasloikkojen 5 – 6 riskitasoa tulee pienentää siten, että sieltä siirretään noin 200 000 m³ vettä neutraloitavaksi pohjoisen jälkikäsitteily-yksikön Haukilampeen.

Edellä kuvattujen syiden ja kipsisakka-altaan vuodon vuoksi Talvivaara ei kykene noudattamaan Vaasan hallinto-oikeuden 2.4.2013 antaman välipäätöksen mukaista juoksutusten määrää koskevaa rajoitusta. Vaasan hallinto-oikeuden välipäätöksen mukaan, juoksutuksen määrä ei saa eteläisessä purkusuunnassa ylittää 7 % Kalliojoen sen hetkisestä virtaamasta. Hakijan näkemyksen mukaan ulosjohdettavien

puhdistettujen vesien määrän rajoittamisen sijaan, sen tulee maksimoida ulosjohdettavien vesien määrä, jotta voidaan turvata riittävä varoallaskapasiteetti kevättulvien varalta. Juoksutukset ovat tarpeen myös ympäristön pilaantumisriskin vähentämiseksi, jotta voidaan varmistaa se, ettei kevättulvien seurauksena synny tilannetta, jossa varoaltaassa varastoitava vesi pääsisi hallitsemattomasti vuotamaan padon yli tai jossa sitä jouduttaisiin patoturvallisuussyistä johtamaan patoalueelta suoraan luontoon neutralointiyksikön ohi. Tällainen vuoto tai vesien poisjohtaminen aiheuttaisi paljon pahempia seurauksia ympäristön kannalta kuin hallittu puhdistettujen vesien poisjohtaminen, koska sen myötä haitta-aineet pääsisivät ympäristöön, eikä veden laatu vastaisi voimassaolevan ympäristöluvan määräyksiä.

Vuotavassa kipsisakka-altaassa ollut vesi, joka olisi normaalitilanteessa käsitelty metallien talteenottolaitoksen kautta, neutraloidaan nyt eteläisen käsittely-yksikön kautta ja johdetaan Vuoksen suuntaan. Talvivaaran metallien talteenottolaitoksen pumppausjärjestelyjä muutetaan parhaillaan niin, että tehtaan vedenpuhdistuskapasiteetti voidaan maksimoida ja puhdistettuja vesiä johtaa mahdollisimman paljon myös pohjoiseen purkusuuntaan.

Lisäksi huomion arvoista on se, että Hakijan tammikuussa 2013 antaman YSL 62 §:n mukaisen ilmoituksen ja ELY:n helmikuussa antaman YSL 64 §:n mukaisen päätöksen nojalla juoksutettavien vesien neutralointi on toiminut suunnitellulla tavalla ja että vesien laatu ja haitta-ainepitoisuudet ovat tähän asti vastanneet hyvin Hakijan ennakoarvioita ja voimassa olevan ympäristöluvan määräyksiä.

Edellä mainituin perustein Talvivaara ilmoittaa YSL 62 §:n mukaisesti kipsisakka-altaan vuodosta sekä siitä, ettei se kipsisakka-allasonnettomuuden johdosta kykene noudattamaan Vaasan hallinto-oikeuden 2.4.2013 antaman välipäätöksen määräyksiä. Lisäksi yhtiö pyytää Kainuun ELY-keskukselta YSL 62 §:n nojalla lupaa johtaa 620 000 m³ Kortelammen vesiä puhdistettuna Vuoksen vesistöön aiemmin myönnetyn 0,9 M m³ lisäksi sekä lupaa johtaa 200 000 m³ kipsialtaan lohkojen 5-6 vettä neutraloitavaksi Haukilampeen ja puhdistettuna edelleen Oulujoen vesistöön.

Sotkamossa 8.4.2013

TALVIVAARA SOTKAMO OY

Saila Miettinen-Lähde
varatoimitusjohtaja

